

Posudek oponenta diplomové práce

Oponent diplomové práce: PhDr. Zdeněk Křivánek, CSc.

Diplomová práce Jitky Kryštofové (studium učitelství 1.st.ZŠ - prezenční studium) má název "Specifické rysy osobnosti nadaného dítěte" (s podtitulem "Jak se daří nadaným žákům ve škole?").

Autorka prokázala v teoretické části práce důkladnou znalost a porozumění v oblasti psychologie inteligence. Sleduje problematiku inteligence od Spearmana přes Thurstona a Guilforda až k Piagetovi a Gardnerovi. Akceptuje i Gardnerův kritický postoj k Piagetově teorii vývoje Intelligence (který odpovídá i názoru současných čelných konstruktivistů (např. Falko von Ameln, 2004)). V práci se analyzuje i vztah inteligence a kreativity. Doporučují, aby se autorka při obhajobě blíže věnovala problému vztahu kreativity a inteligence u jedinců s různou úrovní intelligence (viz str.20 dipl. práce).

V teoretické části se autorka zabývá i diskusemi ke vztahu dědičnosti a prostředí při rozvíjení nadání. Autorka referuje i nejnovější výzkumy (např. Mackintosh, 2000). Na práci lze ocenit, že autorka věnuje pozornost i behaviorální genetice.

Tvrzení, že definice nadání a nadaného dítěte podle zdrojů uvedených v práci Stephense a Karnese z r.2000 "je citována ve všech základních, celosvětově uznávaných monografiích a učebnicích" (str.24 dipl. práce) je poněkud odvážné, pokud to formuluje sama autorka. Toto tvrzení je patrně přejaté z nějakého zdroje. Autorka by se mohla při obhajobě k tomu vyjádřit.

V práci se používá metoda dotazníku. Zkoumaný vzorek zahrnuje 30 žáků základní školy. Dotazník je obsahově i rozsahem přiměřený věku zkoumaných dětí. Je pouze škoda, že autorka neuvádí, ze kterých ročníků žáci byli a ve které škole (případně ve kterých školách) se dělal průzkum.

O skupině 30 nadaných dětí autorka hovoří jako o experimentální skupině. Z metodologického hlediska chybí v práci kontrolní skupina. Další otázkou je, jak byl proveden výběr nadaných dětí do zkoumané skupiny.

Výsledky dotazníku jsou zajímavé. Ukazuje se, že 70 % nadaných dětí je ve škole nespokojeno (graf 3, str.60), 77% nadaných žáků se ve škole nudí (graf 6, str.62), 74% nadaných žáků považuje za obtížné najít si ve škole nové kamarády (graf 7, str.63).

Součástí práce jsou 3 důkladně zpracované kazuistiky nadaných dětí.

Autorka nadhodila velice významný problém, zda je vhodná integrace nadaných žáků do běžné třídy, či zda by bylo lépe vytvořit pro ně specializované třídy (či školy?). V tomto směru by bylo možno vést v rámci obhajoby diskusi.

Autorka dochází k důležitému závěru, že "mnoho nadaných dětí nedosáhne aktualizace svého potenciálu" (viz str.78 dipl.práce) - patrně se zde mísí potenciál nadání. Při obhajobě by mohla autorka tento závěr komentovat podrobněji.

Předložená práce splnila svůj úkol. Teoretická část práce má vynikající úroveň. Empirická část práce vychází z kvantitativních i kvalitativních postupů. Přináší velice zajímavé poznatky.

Velmi dobré

V Praze dne 15.4.2008

PhDr. Zdeněk Křivánek, CSc

oponent diplomové práce